

Mariji Tavželj v slovo

Sredi oktobra (1999) nas je pretresla vest, da je preminila Marija Tavželj, konstruktorica v oddelku za vakuumске elemente in sisteme na IEVT. Alpsko plezanje, ki ji je - tako kot mnogim drugim - pomenilo skoraj toliko kot družina in služba, je zanjo postalo usodno. Kaj naj ob tem trenutku rečemo vsi, ki smo jo spoštovali in jo imeli radi.

Ni veliko govorila o sebi, vendar je v zadnjih tednih iz drobcev spominov sodelavcev postal jasnejši njen življenjepis. Zrasla je na kmetiji v Strahomeru in poleg mladostnih radosti okusila tudi trdoto dela na zemlji brez mehanizacije. Izučila se je v VEGI za finomehanika-optika, potem je bila risarka v Tovarni TKG in na Inštitutu za elektroniko in vakuumsko tehniko. Medtem se je poročila, soustvarjala družino in pomembno prispevala h gradnji domače hiše pod

Krimom. Na inštitutu se je kmalu izkazala kot konstruktor in pri 38 letih je z odlično diplomno zaključila srednjo strojno šolo. Veselje nad uspehom, pa osebne sposobnosti in primerno okolje sta pripomogla, da je prevzemala naloge, ki so daleč prekoračevale njeno osnovno izobrazbo. Tako je v veliki meri njena zasluga, da smo uspešno vpeljali načrtovanje s programi AUTOCAD v našem kolektivu. Enako spretno kot z računalniško miško je delala z varilnim aparatom in merilnimi instrumenti, pa tudi s pilo in žago, če je bilo treba priskočiti na pomoč. Na njenem računalniku so bile razvite difuzijske črpalke, s katerimi so bili evakuirani milijoni TV-elektronk Panasonic in Sony po vsem svetu. Mnoge zahtevne elemente in sisteme je dokonstruirala po skopih podatkih, ki jih je prejela po elektronski pošti iz tujine in jih na enak način tudi sama odposlala, oplemenitene z našim skupnim znanjem. S svojimi sposobnostmi je bila aktivna tudi v Društvu za vakuumsko tehniko Slovenije (DVTS) in na letošnji 40-letnici društva je za svoje sodelovanje prejela društveno priznanje.

Pred dobrim letom se je v njenem življenju pojavil nov izziv - alpinizem, dejavnost, ki jo je povsem prevzela. Kljub mnogim obveznostim doma in v službi ji je uspelo najti urice za alpinistični tečaj in za treninge.

Kako je z žarom v očeh pripovedovala o svojih plezalnih dogodivščinah! Kako je želela, da bi lepe trenutke v gorah doživeli tudi njen mož in otroci! Kako se je lotevala učenja angleščine, saj ne gre, da bi tuje alpiniste le poslušala.

Bila je skromna, preprosta, pripravljena vse narediti in pomagati, odprt značaj, ki vse naravnost pove in potoži, a nas je znala s svojo sanjavo vedrino tudi tolažiti in vzpodbujati. Občudovali smo njeno življenjsko držo in pogum. Kljub neredkim opazkam okolice ni nikdar nehala delati, če je čutila, da je prav. Nikoli ni iskala izgovorov, optimistično se je lotevala vsake aktivnosti in dela, vedoč, da ne bo plodov, če ne bomo ničesar storili.

Verjetno prav zato, ker v sedanjem svetu potrošništva takega človeka in prijatelja, kot je bila Marija, ne srečamo na vsakem koraku, toliko teže razumemo, da je ni več. V spominu bo živela z nami.

Andrej Pregelj

Konferenca o fiziki sevanja in o tovrstnih materialih

Strokovno srečanje z naslovom "14th international conference on physics of radiation phenomena and radiation material science" bo potekalo od 12. do 17. junija 2000 v kraju Alušta - Krimea (Ukrajina) v hotelu Dubna.

Podrobne informacije dobite po telefonu 380 572 3537 95 (Natalija Udalova Antolijevna) oz. pri predsedniku org. odbora (prof. I.M. Neklyudov), ki ima naslov:

1. Academic street, 61108 Kharkov, Ukraine, Kharkov Institute of Physics and Technology.

To sporočilo so na DVTS poslali ukrajinski udeleženci evropske vakuumске konference (decembra 99 v Lyonu) s prošnjo, da ga objavimo.